

Sygn. akt II AKa 314/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SA Maria Mrozik-Sztykiel

Sędziowie SA - Marzanna A. Piekarska-Drażek

SO (del.) - Ireneusz Szulewicz (spr.)

Protokolant: - st. sekr. sąd. Katarzyna Rucińska

przy udziale Prokuratora Elżbiety Kozakiewicz-Jackowskiej

po rozpoznaniu dnia 3 grudnia 2014 r.

sprawy

M. R. (1) oskarżonego z art. 189 § 1 w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 22 maja 2014 r. sygn. akt XII K 93/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego M. R. (1) w ramach zarzucanego czynu uznaje za winnego tego, że w bliżej nieustalonym dniu, we wrześniu 2001 r. w W. w woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M. G. (1), K. K. oraz M. M. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej pozbawił R. W. (1) wolności poprzez wepchnięcie go do samochodu marki V. (...) i groźby użycia noża i broni palnej, a następnie doprowadził T. W. do rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 2000 złotych w zamian za uwolnienie R. W. (1) oraz zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy i pieniądze w kwocie około 600 złotych na szkodę R. W. (1) to jest czynu z art. 189 § 1 w zb. z art. 282 k.k. w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. i na podstawie tych przepisów skazuje oskarżonego, zaś na podstawie art.282 k.k. w zw. z art.11 § 3 k.k. wymierza mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności

II. na podstawie art.63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary zalicza okres zatrzymania oskarżonego w dniu 11 kwietnia 2014 r.

III. zasądza od oskarżonego M. R. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (stu osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty za obie instancje oraz wydatki w sprawie.

UZASADNIENIE

M. R. (1) został oskarżony o to, że w bliżej nieustalonym dniu, we wrześniu 2001 r. w W. w woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z M. G. (1), K. K. ps. (...) oraz M. M. (1), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej pozbawił R. W. (1) wolności poprzez wepchnięcie go do samochodu marki V. (...), następnie dokonał rozboju na jego osobie w ten sposób, że grożąc użyciem noża i broni palnej doprowadził go do stanu bezbronności, po czym zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy, pieniądze w kwocie około 600 złotych oraz radio samochodowe i wzmacniacz, wymontowane z samochodu R. W. (1) marki R. (...), przetransportowanego w tym celu w nieustalone miejsce, a następnie doprowadził

T. W. do rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 2000 złotych żądając jej telefonicznie w zamian za uwolnienie R. W. (1), tj. o czyn z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uznał oskarżonego M. R. (1) za winnego popełnienia czynu zarzucanego aktem oskarżenia, a stanowiącego przestępstwo określone w art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na podstawie art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. K., KA w W. ul. (...) kwotę 840 złotych + VAT tytułem kosztów obrony z urzędu; oraz zasądzone od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 400 złotych tytułem opłaty, w pozostałym zakresie zwolniono oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

Apelację od wyroku wniosła obrońca oskarżonego adw. I. Ś. zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu:

1) naruszenie prawa materialnego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że czyn opisany w akcie oskarżenia stanowi przestępstwo z z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 280 § 2 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w z art. 11 § 2 k.k. podczas gdy czyn ten stanowi tak jak to określił prokurator w postanowieniu o zmianie postanowienia o przedstawieniu zarzutów z dnia 04.12.2009 r. (k.131) w sprawie V Ds. 14/09 oraz w postanowieniu z dnia 04.12.2009 r. o umorzeniu postępowania w sprawie V Ds 156/09 (k.140), przestępstwo z art. 282 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 191 § 1 k.k. w zb. z w z art. 11 § 2 k.k.;

2) naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art.4 k.p.k. poprzez niewzięcie pod uwagę okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego:

- świadczących o braku porozumienia sprawców co do popełnienia czynu z art.280 § 2 k.k. wynikających z zeznań świadka K. K., z których wynika, że zdarzenie nie było planowane, spontaniczne, a sprawcy byli na miejscu zdarzenia „po to, aby G. nic się nie stało” (k.87)
- prokurator w postanowieniu z dnia 04.12.2009 r. o umorzeniu postępowania w sprawie V Ds 156/09 stwierdził, że podejrzani M. G. (1) i K. K. nie potrafili podać bliższych danych mężczyzny o imieniu M. (k.143), a dopiero przesłuchani w późniejszej fazie postępowania wskazali na M. R. (2) (nie R.), co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku z dnia 16.03.2010 r. w sprawie XVIII K 398/09, gdzie Sąd stwierdził, że w zdarzeniu brał udział M. R. (2) (k.233) jako kierowca samochodu (k.275)
- w przedmiotowym postępowaniu XVIII K 398/09 ustalono, że w zdarzeniu brał udział M. R. (2), nie oskarżony, a w niniejszej sprawie M. R. (2) nie występuje w opisie czynu, jako jeden ze sprawców
- świadek G. na k.98 zeznał, że M., który brał udział w zdarzeniu nazywa się R., nie R.;
- w postępowaniu przygotowawczym pokrzywdzony R. W. (1) stwierdził, że czwarty mężczyzna, który brał udział w zdarzeniu był bratem K. K. (k.37), co w oczywisty sposób wyklucza oskarżonego jako sprawcę czynu;
- wszyscy współsprawcy przesłuchani w sprawie niniejszej jako świadkowie liczyli na dobrodziejstwo art.60 k.k., a zatem do ich zeznań należy podchodzić z ostrożnością i sprawdzić okoliczności wynikające z ich zeznań;
- sprawcy zeznawali, że brali udział w podziale pieniędzy od matki pokrzywdzonego (zeznania świadka G. k.576), a nie od samego pokrzywdzonego, a zatem jeśli mówić o porozumieniu to w zakresie art.282 k.k. a nie art.280 § 2 k.k.;
- z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. XVIII K 398/09 wynika, że świadek W. w tamtym postępowaniu zeznał, że nie był zastraszany nożem i bronią, aby oddał rzeczy (k.257)

b) art.7 k.p.k. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów przy ocenie zeznań świadków G., K., M. w sytuacji gdy zeznania te są sprzeczne ze sobą i z zeznaniami pokrzywdzonego;

c) art.2 § 2 k.p.k. w zw. z art.9 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie okoliczności istotnych dla sprawy mogących doprowadzić do ustalenia prawdy materialnej poprzez:

- niesprawdzenie jaki samochód w 2001 r. posiadał oskarżony R. (świadek M. zeznał, że M. w tym czasie jeździł (...) k.323);
- niesprawdzenie czy świadek K. K. posiada brata o imieniu M., o którym zeznał świadek W., a z zeznań K. K. wynika, że nie znał oskarżonego, a zatem istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w zdarzeniu brała udział inna osoba, którą współsprawcy kryją;
- nie dołączenie do niniejszej sprawy całości akt XVIII K 398/09 i XII K 257/12 Sądu Okręgowego w Warszawie dotyczących współsprawców zdarzenia i nie wyjaśnienie okoliczności mających znaczenie dla ustalenia stanu faktycznego, w sytuacji gdy opis czynu zawarty w uzasadnieniu wyroku XVIII K 398/09 jest inny co do przyczyn porwania i przetrzymywania pokrzywdzonego, składu osobowego osób biorących udział w zdarzeniu, a zatem istniała konieczność zapoznania się z całością akt przedmiotowych postępowań w celu ustalenia czy istnieją rozbieżności w materiale dowodowym poddające w wątpliwość udział oskarżonego R. w zdarzeniu;

d) art.6 k.p.k. w zw. z art.391 k.p.k. w zw. z art.586 § 1 k.p.k. poprzez:

- uniemożliwienie oskarżonemu i jego obrońcy zadawania pytań świadkowi M. M. (1) wskutek zaniechania wezwania go na rozprawę lub przesłuchania w drodze pomocy prawnej i bezzasadne odczytanie jego zeznań, pomimo informacji zawartej w aktach, że świadek zadeklarował chęć wszelkiej współpracy z wymiarem sprawiedliwości (k.314) i przyjazd do P. oraz był przesłuchany w Polsce w dniu 08.03.2013 r. (k.321-323), gdzie do protokołu podał swój adres w USA, a zatem istniała możliwość wysłania mu wezwania lub przesłuchania go w drodze pomocy prawnej ewentualnie poprzez videokonferencję, a w sytuacji gdy przy jego przesłuchaniu w dniu 08.03.2013 r. nie był obecny obrońca oskarżonego R. Sąd Okręgowy dążąc do ustalenia prawdy materialnej oraz realizując prawo do obrony oskarżonego powinien dążyć do bezpośredniego przesłuchania świadka i umożliwienia zadania mu pytań przez oskarżonego lub jego obrońcę;
- zaniechanie przesłuchania bezpośrednich świadków zdarzenia Ł. G. i R. R. (2), a co za tym idzie uniemożliwienie oskarżonemu i jego obrońcy zadawania pytań świadkom,

e) art.170 § 1 pkt 3 k.p.k. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku o przesłuchanie świadka B. G. na okoliczność miejsca pobytu M. M. (1) w sytuacji, gdy dowód ten zmierzał do realizacji prawa do obrony oskarżonego, umożliwienia bezpośredniego, za pomocą videokonferencji lub w drodze pomocy prawnej do przesłuchania świadka M., a nie można zgodzić się z twierdzeniem, że przesłuchanie siostry M. M. (1) jest dowodem nieprzydatnym do stwierdzenia, gdzie świadek zamieszkuje,

3) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, że oskarżony brał udział w zdarzeniu opisanym w akcie oskarżenia oraz że sprawcy obejmowali swoim zamiarem dokonanie czynu z art.280 § 2 k.k. podczas gdy analiza materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie nie pozwala na przyjęcie tak jednoznacznych ustaleń.

Podnosząc w/w zarzuty obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Z ostrożności procesowej w razie uznania winy oskarżonego wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastosowanie kwalifikacji prawnej z art. 282 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zb. z art. 191 § 1 k.k. w zb. z w z art. 11 § 2 k.k. i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy o ile jest niezasadna w zakresie w jakim kwestionuje udział oskarżonego M. R. (1) w przedmiotowym zdarzeniu, to nie jest pozbawiona słuszności w odniesieniu do zarzutów dotyczących przypisania oskarżonemu popełnienia przestępstwa z art.280 § 2 k.k.

Oczywiście wadliwie jest sformułowany zarzut z pkt 1. – obraza prawa materialnego. Obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można zatem mówić o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę. Tymczasem obrońca w swojej apelacji kwestionuje dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne. Nieporozumieniem jest przy tym powoływanie się na sprzeczność przyjętej kwalifikacji czynu z kwalifikacją prawną przedmiotowego zdarzenia przyjętą przez prokuratora prowadzącego postępowanie na wcześniejszym etapie postępowania przy formułowaniu zarzutów popełnienia przestępstwa przedstawionych współsprawcom i przyjętej w postanowieniu o umorzeniu postępowania. Oczywiście jest, że taka kwalifikacja prawna nie wiąże organów prowadzących postępowanie w dalszym jego toku, o czym świadczy choćby treść art.399 k.p.k. Zresztą obrońca pomija tu milczeniem fakt, że współsprawców zdarzenia ostatecznie oskarżono o czyn zakwalifikowany w sposób identyczny jak zarzut postawiony oskarżonemu M. R. (1).

Wbrew stanowisku zawartemu w apelacji, w toku postępowania nie doszło do obrazy przepisów postępowania, sformułowanej jako zarzut 2 pkt d i e. Nie ulega wątpliwości, że świadek M. M. (1) w trakcie postępowania w sprawie niniejszej przebywał poza granicami kraju na terenie USA. Ten fakt zgodnie z treścią art.391 § 1 k.p.k. uprawniał Sąd orzekający do podjęcia decyzji o odczytaniu jego zeznań, niezależnie od stanowiska stron w tym zakresie. Wskazać przy tym należy na informacje uzyskane przez Policję od matki M. M. (1), z których wynika, że nie zamierza on powrócić do P. (k.567). Oczywiście we wcześniejszym okresie M. M. (1) deklarował chęć współpracy z wymiarem sprawiedliwości i przyjazd do P., jednakże czynił to w toku postępowania prowadzonego w stosunku do niego, które obecnie jest już prawomocnie zakończone – sprawa sygn. XII K 257/12.

Oczywiście należy dążyć do bezpośredniego przeprowadzania dowodów przed Sądem, jednakże w sytuacjach wskazanych w ustawie dopuszczalne jest odstępstwo od zasady bezpośredniości. Przy tym podkreślić należy, że ani obrońca ani sam oskarżony nie wnosili w toku postępowania o przeprowadzenie przesłuchania M. M. (1) w drodze pomocy prawnej, ewentualnie w formie videokonferencji.

Również rezygnacja z bezpośredniego przesłuchania przed Sądem świadków Ł. G. i R. R. (2) była uzasadniona. W akcie oskarżenia w odniesieniu do zeznań tych osób zawarto wnioski w trybie art.333 § 2 k.p.k. o zaniechanie ich wezwania na rozprawę i odczytanie ich zeznań. Przy tym podkreślić należy, że strony nie wnosiły w toku postępowania o bezpośrednie przesłuchanie tych świadków. Zaś w świetle ich zeznań złożonych w toku postępowania przygotowawczego i w toku postępowania przed sądem rozpoznającym sprawę o sygn. XVIII K 398/09, w których zaprzeczyli by byli obecni na miejscu zdarzenia, należy uznać postępowanie Sądu I instancji za prawidłowe. Z pewnością taki tryb postępowania Sądu Okręgowego nie miał żadnego wpływu na treść wyroku.

Niezasadny jest również zarzut obrazy art.170 § 1 pkt 3 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka siostry M. M. (1). Rację ma Sąd I instancji, że jej zeznania nie mają żadnego znaczenia dla ustaleń faktycznych w sprawie skoro osoba ta nie była świadkiem przedmiotowego zdarzenia. Dla ustalenia zaś posiadanego przez B. G. adresu zamieszkania M. M. (1) nie jest potrzebne jej przesłuchanie w charakterze świadka. Wystarczające w tym zakresie są informacje przekazane przez B. G. pracownikowi Sądu (notatka urzędowa k.551). Zarzut ten jest w ogóle bezprzedmiotowy w sytuacji, gdy nie można zarzucić Sądowi I instancji nieprawidłowości w podjęciu decyzji o rezygnacji z bezpośredniego przesłuchania świadka M. M. (1).

Nietrafne są zarzuty, których celem jest wykazanie, że to inna osoba nie oskarżony była uczestnikiem przedmiotowego zdarzenia, formułowane jako obraza art.4 k.p.k. Powoływanie się, że rzeczywistym sprawcą miał być M. R. (2) bądź

osoba o imieniu M. będąca bratem K. K. a nie oskarżony M. R. (1), w sposób oczywisty stanowi ignorowanie materiału dowodowego zgromadzonego w toku rozprawy w sprawie niniejszej. Rzeczywiście w toku postępowania w sprawie sygn. XVIII K 398/09 Sąd Okręgowy w Warszawie przyjął, że jednym ze sprawców przestępstwa był M. R. (2). W tym zakresie Sąd oparł się na zeznaniach świadka M. G. (1), który w swoich wyjaśnieniach z dnia 8 listopada 2007 r. (k.18) stwierdził, że nie pamięta nazwiska M., jego nazwisko „brzmiało jak R. lub R., jakoś tak podobnie”. Kwestia tego, że sprawca o imieniu M. miał być bratem K. K. pojawiła się w zeznaniach pokrzywdzonego R. W. (1), który zeznał: „był jeszcze czwarty chłopak, ale ja go nie znam, to chyba był brat tego K.; tak wywnioskowałem z rozmów” (k.37). Już prawidłowa analiza tych niestanowczych stwierdzeń odnoszących się do czwartego współsprawcy (w przypadku pokrzywdzonego stanowiących jedynie przypuszczenie) nie pozwala dokonać takich ustaleń jakie czyni skarżący w swojej apelacji, wykluczających udział M. R. (2) w zdarzeniu. Oczywiście w sprawie niniejszej Sąd nie jest związany ustaleniami dokonywanymi w innym postępowaniu zgodnie z art.8 § 1 k.p.k. Należy jednak podkreślić, że w sprawie sygn. XVIII K 398/09 Sąd dysponował w tym zakresie węższym materiałem dowodowym. W w/w sprawie Sąd Okręgowy w Warszawie nie przesłuchiwał M. M. (1), a dopiero w następstwie jego zeznań złożonych w dniu 10 września 2012 r. udało się zidentyfikować oskarżonego M. R. (1) jako M. opisywanego przez pozostałych współsprawców. Podkreślić należy, że M. M. (4) nie podał wówczas nazwiska oskarżonego, co w sposób oczywisty wyklucza, by działał na skutek sugestii osób prowadzących postępowanie, a jego zamiarem było obciążenie konkretnie wskazanej osoby. W trakcie przesłuchania wskazał jedynie okoliczności pozwalające na zidentyfikowanie oskarżonego – dokładne miejsce jego zamieszkania (k.215, 217), przy czym wówczas nie okazywano mu wizerunku M. R. (1). Dopiero po zidentyfikowaniu oskarżonego na podstawie tych informacji doszło do okazania wizerunku M. R. (1) świadkowi M. G. (1). I ten w dniu 24 października 2012 r. rozpoznał M. R. (1) jako osobę, którą wcześniej opisywał jako M. R. (2) (k.307-308). M. G. (1) przebywał wówczas w zakładzie karnym, co wyklucza jakikolwiek wpływ M. R. (2) na taki wynik okazania przeprowadzonego z udziałem M. G. (1). Wizerunek oskarżonego okazano M. M. (1) dopiero podczas kolejnego przesłuchania w dniu 8 marca 2013 r. i wówczas również rozpoznał on M. R. (1) (k.323). Taki tok postępowania prowadzący do postawienia zarzutów M. R. (1) w sposób oczywisty prowadzi do wniosku, że ustalenia Sądu I instancji w zakresie udziału oskarżonego R. w przedmiotowym zdarzeniu są całkowicie prawidłowe. Dodać należy, że nazwisko oskarżonego pojawiło się w toku postępowania przygotowawczego już w 2009 r. W trakcie przesłuchania w dniu 16 października 2009 r. M. G. (1) był pytany o zapisane numery telefonów – wówczas wyjaśnił, że „nr telefonu z opisem (...) to jest pseudonim (...), który ze mną porwał W.” (k.133). W tej sytuacji bez znaczenia jest to, że pokrzywdzony R. W. (1) nie rozpoznał w oskarżonym sprawcy zdarzenia. Podkreślić należy, że pokrzywdzony w trakcie zdarzenia widział tego sprawcę po raz pierwszy, a do okazania wizerunku oskarżonego, kiedy po raz kolejny miał z nim do czynienia, doszło po upływie ponad 11 lat.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny zeznań świadków M. G., M. M. i K. M.-K., zgodnej z regułami określonymi w art.7 k.p.k. Oczywiście zachodzą pomiędzy ich wyjaśnieniami i zeznaniami różnice, ale wynikają one przede wszystkim oraz ze znacznego upływu czasu od chwili zdarzenia. W przypadku K. K. i M. M. (1) osoby te starały się również minimalizować własną rolę w przedmiotowym zdarzeniu. Jednakże co do zasady zeznania M. G. (1) i M. M. (1) są wiarygodne. Szczególnie podkreślić należy, że M. G. (1) w swoich wyjaśnieniach przyznał się do szeregu innych przestępstw, nie umniejszając własnej winy. Przede wszystkim jednak to właśnie na skutek złożenia przez niego wyjaśnień doszło w ogóle do ujawnienia tego przestępstwa. Sam pokrzywdzony R. W. (1) nie zgłosił organom ścigania dokonania przestępstwa na jego szkodę. Natomiast po ujawnieniu przestępstwa przez jednego ze sprawców – M. G. (1), potwierdził nie tylko jego zaistnienie, ale i co do zasady jego przebieg.

W świetle powyższych rozważań dotyczących udziału oskarżonego w przedmiotowym zdarzeniu oczywistym jest, że nie są zasadne zarzuty naruszenia przepisów postępowania sformułowane jako zarzuty 2 pkt c. Dodać tylko trzeba, że jedyne czynności jakie mogłyby dotyczyć sprawdzenia czy w 2001 roku M. R. (1) posiadał samochód marki F. (...) sprowadzałyby się do zwrócenia się do urzędu komunikacji o podanie, jakie samochody były wówczas zarejestrowane na nazwisko oskarżonego. Nawet jednak informacja, że na nazwisko oskarżonego nie był zarejestrowany samochód marki F. (...) nie oznacza, że z takiego samochodu wówczas M. R. (1) nie korzystał. Mógł bowiem poruszać się samochodem zarejestrowanym na inną osobę. Podobnie trudno zarzucić Sądowi I instancji, że nie podjął czynności zmierzających do sprawdzenia przypuszczeń pokrzywdzonego R. W. (1) odnośnie osoby sprawcy, skoro wszelkie

wątpliwości w tym zakresie zostały usunięte na podstawie innego materiału dowodowego. Nota bene w toku postępowania ustalono dane personalne brata K. K. – B. K., który w okresie kiedy doszło do przedmiotowego zdarzenia pozbawiony był wolności (notatka urzędowa k.78). Nie jest również trafny zarzut niedołączenia do przedmiotowej sprawy całości akt spraw sygn. XVIII K 398/09 i XII K 257/12. Wbrew twierdzeniom obrońcy przed rozpoznaniem sprawy Sąd I instancji zwrócił się o dołączeń akt w/w postępowań (k.426, 427) i w/w akta zostały dołączone; Sąd orzekający nimi dysponował. Świadczą o tym potwierdzenia na k.442, 478 akt sprawy XII K 93/13, k.617, 620 akt sprawy XII K 257/12.

Jakkolwiek nietrafny jest zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na uznaniu, że M. R. (1) brał udział w przedmiotowym zdarzeniu, to niepozbawiony słuszności jest zarzut dotyczący błędnego ustalenia popełnienia przez niego czynu z art.280 § 2 k.k. – rozboju kwalifikowanego.

Nietrafne są stwierdzenia skarżącego, że przedmiotowe zdarzenie było spontaniczne, nieplanowane, a pozostali sprawcy mieli w nim uczestniczyć jedynie dla ochrony M. G. (1). Stanowisko Sądu I instancji, iż pokrzywdzony został podstępnie zwabiony na miejsce spotkania jest prawidłowe. Przemawiają za tym wyjaśnienia i zeznania M. G. (1) i udział w zdarzeniu Ł. G., którego zadaniem było zwabienie R. W. (1) na umówione spotkanie, co świadczy o jak najbardziej zaplanowanym charakterze zdarzenia. Należy zgodzić się, że zeznania M. G. (1) w tym zakresie są wiarygodne z punktu widzenia logiki, doświadczenia życiowego oraz samego tła zdarzenia – tego, że R. W. (1) mógł obawiać się spotkania z nim z uwagi na zdarzenia z przeszłości, w których wspólnie brali udział. Z jego zeznaniami zbieżne są zeznania pokrzywdzonego odnośnie tła zdarzenia, który potwierdził też, że padł ofiarą zdarzenia gdy zjawił się na spotkaniu umówionym przez Ł. G.. Wszystko to świadczy, że sposób dokonania przedmiotowego przestępstwa był zaplanowany, a sprawcy działali w ramach wcześniej ustalonego podziału ról.

Niezależnie od tego, że Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że po wejściu do samochodu wobec pokrzywdzonego wypowiedane były groźby użycia przemocy – M. G. (1) groził mu nożem, a K. K. bronią palną, która leżała pod przednim siedzeniem pasażera, to jest to niewystarczające by uznać, że sprawcy w ten sposób dopuścili się przestępstwa rozboju kwalifikowanego z art.280 § 2 k.k. Sam Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w stanie faktycznym ustalił, że groźba wypowiedziana przez M. G. (1) miała dotyczyć zapobieżenia podjęciu przez pokrzywdzonego próby ucieczki. Z wyjaśnień M. G. (1) wynika, że również w takim celu groźby wypowiadał K. K. posługując się bronią; miał „nią postraszyć W. i powiedział, że jak będzie uciekać to przestrzeli mu nogi” (k.132v). Podobnie zeznał podczas rozprawy przed sądem (k.575). Z zeznaniami M. G. (1) w tym zakresie zbieżne są zeznania pokrzywdzonego, że M. G. powiedział: „że jak będę chciał uciekać to wsadzi mi ten nóż w nogę” (k.37, 93). W trakcie przesłuchania w sprawie sygn. XVIII K 398/09 pokrzywdzony zeznał, że nie był zastraszany nożem i bronią by oddał posiadane przez siebie rzeczy (k.188). W tej sytuacji należy uznać, że groźby wypowiedane w trakcie zdarzenia przez M. G. (1), posługującego się nożem i K. K., posługującego się bronią palną, miały na celu skłonienie pokrzywdzonego do zaniechania podjęcia próby ucieczki i były związane z zamiarem pozbawienia pokrzywdzonego wolności. Zostały one wypowiedziane w początkowej fazie zdarzenia w samochodzie. Dopiero w późniejszej fazie doszło do zabrania pokrzywdzonemu posiadanych przez niego: łańcuszka, bransolety, telefonu komórkowego i pieniędzy w kwocie ok.600 zł. W tym zakresie zasadne są twierdzenia zawarte w uzasadnieniu apelacji (k.5-6). Stąd też Sąd Apelacyjny, nie kwestionując ustaleń faktycznych Sądu I instancji odnośnie zaboru mienia pokrzywdzonego uznał, że w tym zakresie można przypisać sprawcom jedynie zachowanie określone w art.278 § 1 k.k. i dokonał stosownych zmian w opisie czynu przypisanego M. R. (1) i jego kwalifikacji, czyn ten kwalifikując z art. 189 § 1 w zb. z art. 278 § 1 k.k. w zb. z art. 282 k.k. w zw. z art.11 § 2 k.k. Nie ulega przy tym wątpliwości, że oskarżony obejmował swoim zamiarem dokonanie kradzieży rzeczy należących do R. W. (1). Do ich zaboru doszło w samochodzie w jego obecności i zachowanie oskarżonego jednoznacznie potwierdza, że obejmował swoim zamiarem współdziałanie z osobami bezpośrednio zabierającymi pokrzywdzonemu mienie. W tym zakresie należy zgodzić się z twierdzeniami Sądu I instancji zawartymi w uzasadnieniu wyroku na str. 7-8. Sąd Apelacyjny uznał jedynie, że nie można M. R. (1) przypisać udziału w kradzieży sprzętu grającego wymontowanego z samochodu zabranego pokrzywdzonemu R. W. (1), skoro doszło do tego w innym miejscu pod nieobecność oskarżonego. Samochodem pokrzywdzonego odjechał M. M. (1), zaś oskarżony przebywał cały czas w innym miejscu razem z pokrzywdzonym, M. G. (1) i K. K.. W materiale dowodowym

zebranych w sprawie brak jest też przesłanek pozwalających na ustalenie, że sprawcy wcześniej planowali zabór sprzętu grającego w jaki wyposażony był samochód pokrzywdzonego. Zresztą sprawcy nie mogli wiedzieć jakim samochodem na miejsce spotkania przyjedzie R. W. (1), dlatego też zabór w/w przedmiotów został wyeliminowany z opisu czynu przypisanego M. R. (1).

W związku z powyższym przy orzekaniu o wymiarze kary Sąd Apelacyjny uwzględnił wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, który swoim zachowaniem wyczerpał jednocześnie znamiona przestępstw z art. 189 § 1 k.k., z art. 278 § 1 k.k., z art. 282 k.k. Na wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu składa się w szczególności to, że godził on w tak podstawową wartość jaką jest poczucie bezpieczeństwa, którego R. W. (2) został pozbawiony przez przetrzymywanie go wbrew woli przez kilka godzin. Sprawcy działali przy tym w celu uzyskania korzyści majątkowej. Dodatkowo należy stwierdzić, że zamiarem sprawców było osiągnięcie znacznie wyższej korzyści majątkowej niż w efekcie osiągnęli. Żądali za uwolnienie R. W. (1) kwoty 20.000 zł, a jedynie na skutek postawy jego matki uzyskali znacznie niższą kwotę. Okolicznością łagodzącą w stosunku do oskarżonego M. R. (1) jest jego dotychczasowa niekaralność, pomimo, że od chwili zdarzenia upłynął znaczny okres czasu. Stąd też Sąd Apelacyjny wymierzył mu najniższą możliwą karę. W ocenie Sądu Apelacyjnego cele kary w szczególności w zakresie potrzeby kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa nie zostaną zgodnie z art. 69 § 1 i 2 k.k. osiągnięte w razie orzeczenia kary z zastosowaniem dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary. Kara w orzeczonym wymiarze jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu, realizuje we właściwy sposób zadania prewencji szczególnej i ogólnej, kształtując społeczne przekonanie, że wymiar sprawiedliwości we właściwy sposób reaguje na tak poważne przestępstwa.

Na poczet orzeczonej kary na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono okres zatrzymania oskarżonego.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z obowiązującymi przepisami.